

det Skridt at indgaa Ægteffab, veed hun, at hun maa hengive sig til sin Mand med sin hele Person og sin hele Formue, og at hun ikke i Lovens men kun i sin egen moralske og aandelige Kraft kan søge den Styrke, der er nødvendig for at fæste sig den Indflydelse og den hele Stilling, som Forholdet som Husmoder og Børnenes Moder kræver. Det er at betragte Ægteffabet paa en mere kontraktmæssig Maade, end vi ere vant til i vor Befolkning, naar man saaledes vil dele Ægteffolkene imellem, hvad der er Mit, og hvad der er Dit, det er Noget, som i andre Lande i mange Aar har været gjældende, men som vor Befolkning ikke kjender, og som jeg tror vil støde Befolkningens Følelse. Der er ogsaa et andet Hensyn, som efter min Mening maa tages, det er nemlig, at Kvinden, naar hun har gjort et Valg, og naar hun ikke har overveiet sit Valg af Manden rigtigt, før hun træffer det, da ikke vil risikere Stort, selv om hun, efter at have gennemgaaet Ægteffabets Sonningsmaaneder, bag efter bliver kjed af Manden og forlader ham. Dette, at hun da veed, at hun har det i Baghaanden, at hun kan forsætte den Virksomhed, hvortil hun er lært, at hun kan beholde sin egen Indtægt, vil gjøre, at hun med en mindre streng Overveielse beslutter sig til at modtage den Gaand, der tilbydes hende. Det forekommer mig derfor ingenlunde at være givet, at Kvinderne selv maa sætte Pris paa at faae den Ret, som her tillægges dem, og derhos frygter jeg for, at man her vil vedtage Noget, som ingen Erfaring nogesteds fra har lært, hvorvidt det i og for sig er gavnligt eller ikke. Det er en ganske ny Form for Formuesfællesskab, som her opstilles. Det er ikke, saavidt jeg har opfattet Forslaget rigtigt, noget Særeie, her stiftes for Konen; det er kun en Raadighed over visse Gjenstande i Boet, men det er vistnok meget tvivlsomt, om hun har saaledes Raadighed over disse Eiendele, at hun f. Ex. er istand til at behæfte deud uden Mandens Samtykke; thi jeg fortaar ikke rettere end, at disse Gjenstande, over hvilke hun faar Raadighed, eller rettere sagt: over hvilke Manden ikke faar Raadighed, dog vedbliver at høre til Fællesboet, saa at de ikke ved denne Raadighed blive undtagne fra Fællesboets Eiendele, skjøndt der naturligvis er en Indskrænkning med Hensyn til Raadigheden saavel for Manden som for Fællesboets Kreditorer. — I andre Lande, hvor man har faaet denne Sag ordnet, har man jo derfor opstillet det ganske klart og rent, og har sagt, at det er Konens Særeieendom, over hvilken hun har Raadighed, og Manden ingen Raadighed. Det er et virkeligt Særeie, der stiftes; men det er besynderligt, at her i denne Lov er optaget en Bestemmelse af en paatænt Lov i Norge, i hvilken denne Bestemmelse ikke har været stiftet til at gennemføres; saavel i Sverrig som i Norge har man jo en hel stor Lovgivning om Formues-

forholdet, hvor alle de enkelte, mangfoldige Sider af denne hele Sag have været Gjenstand for Lovgivning. I Norge har man jo, som sagt, Formuesfællesskab paa samme Maade, som vi have det her; i Sverrig er der vel Særeie for Hustruen med Hensyn til den saakaldte Odelsjord og med Hensyn til de Gaver, hun modtager med Bestemmelse om, at de skulle være hendes Særeie; men den hele Benyttelse af, hvad der indkommer i Boet, er Manden raadig over. Saaledes er det ogsaa i Frankrig, hvor man jo har forskellige Systemer, men hvor det hele Ægteffab ordnes, førend det indgaaes, ved Kontrakt, og hvor man har to forskellige Former, dels Medgiftsforholdet — ja, jeg veed ikke, om det er den rigtige Betegnelse paa Danst — dels Fællesstabsforholdet. Det ordnes Altsammen ved Kontrakt forud, og denne Kontrakt bestemmer da, hvilken Ret der tilkommer enhver især af Ægteffællerne. Ogsaa i Preussen og Schweiz, i alt Fald i de Kantoner i Schweiz, hvor den meget gode Züricher Lovbog er indført, har man opstillet Retten til Særeie for Hustruen, men man har bestandig ladet Manden beholde Raadighed over alle Indtægter af denne Formue, saaledes at han vedbliver at være den ene Styrende af Fællesboet. Disse Betænkkeligheder, som jeg har mod Lovforslaget, har jeg ikke villet undlade at fremsætte; men ved Siden deraf skal jeg villig erkjende, at ikke blot i selve Ægteffabet, men navnlig, naar Ægteffabet faktisk er opløst, enten fordi Manden er dragen bort fra Konen, eller fordi Konen paa Grund af slet Behandling fra Mandens Side har maattet forlade ham, uden at hun dog af Hensyn til sig selv og sine Børn har villet eller kunnet gjøre gjældende mod Manden saadanne Sigtelser, at hun derpaa kan begrunde en Separation — jeg erkjender, jeg siger, at i saadanne Tilfælde, hvor altsaa en faktisk Opløsning af Ægteffabet har fundet Sted, ser jeg ikke rettere, end at det kan være til Nytte, at der gives et Middel til at beskytte en saaledes forladt Kone i at besidde uden Indgreb fra Mandens Side, hvad hun ved fortsat Virksomhed kan erhverve. For os eller i alt Fald for mig, der desværre saagodtsom ugentlig har beffæstiget mig med Skilsmissegager, hais Antal er i mærkverdigt stigende Forhold ligesom Brændevinsproduktionen og Bayerskølproduktionen, har der bestandig været mangfoldige Tilfælde, hvor det har været nødvendigt, uden at der egentlig var nogen Ret dertil, at fæste Hustruen fra Fællesboet de allernødvendigste Gjenstande, som hun behøvede for at kunne leve. Sigt er hændet i Tilfælde, hvor Forholdet har været mig bekendt at være af den Bestaafenhed, at det var i højeste Grad ubilligt og ukristeligt at forlange, at hun skulde fortsætte Samlivet med Manden. I saadanne Tilfælde anfer jeg det for at kunne være nyttigt, at man har denne Bestemmelse at ty til; man har jo hidtil hjulpet sig uden den, saa godt man har